

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Acta Synodalia Osnabrvgensis Ecclesiae, Ab Anno Christi
MDCXXVIII.**

Brogberen, Johannes

Coloniae Agrippinae, 1657

Cap. III. De his, quae Pastores concernunt in Ecclesiis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14298

tiones exterorum, variarum rerum confusio-
nem, in hoc ovili Nostro, non parvam fece-
rint; ideo pro primâ vestra directione, se-
quentia vobis intimamus Decreta, usque dum
integram & debitam Synodum generalem to-
tius Nostræ hujus Diocesis, solito more ac lo-
co, celebrare possimus, & ea, quæ necessaria
in Domino ulterius videbuntur, constituere
valeamus.

CAP. I. Ingressus Decretorum.

PRimo itaque scopum ac intentionem vo-
cationis suæ, status, obligationis, promif-
sionis, ac respective professionis, singuli in-
dies, in omni loco & occasione, præ oculis
habeant, ut alios, maxime sibi subjectos, ver-
bo & exemplo doceant, &, dum aliorum sa-
lutem quærunt, propriam non perdant. Pro-
inde triplex officium suum agnoscant; unum,
quomodo gerere se debeant quoad Deum
& Ecclesiam; alterum, quoad se; tertium,
quoad proximum, maxime curæ suæ com-
missum.

Cum autem hæc omnia facili negotio ac
debite promoveri possint, si prædictæ Consti-
tutiones sacrorum Conciliorum, præsertim
Tridentini, item Metropolitanæ ac Synoda-
les, exacte observentur; hinc omnibus & sin-
gulis serio mandamus, ut illas semper ad ma-
num habeant, diligenter legant, & in omnibus
sequantur: &, quoniam, in hac nostra Ger-
mania, jam pax stabilita varias continet, in
Instrumento, sic dicto, circa Ecclesiasticis &
Ecclesiastica decreta legemque, per pacem
publicam impositam, ordinationes; eis non
contraveniant. Verum, circa tria proposita
capita, hæc, pro ratione temporis, & princi-
pio, specialia ordinamus.

CAP. II. De Ecclesiis.

IN primis quoad Ecclesias, cum ad eas
accesserint, statim in eis procurent
munditiam; &, quæ ritum Catholicum vel
impediunt vel ei contrariantur, tolli curent.

2 De Custode, diligenti, Catholico,
ac pio; nullo crimine notato, sibi provi-
deant, &, ut moris est, assumant, vel assumi
faciant.

3 Idem est de Organista, Ludimagistro,
Provisoribus, si haberi possint qualificati. Si
etiam ex antiquis, tempore belli ejectis, vel
mutatis, qui per Nos admissi fuerant, super-
sint, & fideles Deo & Nobis manserint, ac
qualificati sint, restituantur.

4 Aquam baptismalem singuli, juxta A-
gendam & ordinationem, quomodo extra
tempus Paschale fieri debet, statim benedi-
cant. Baptisteria, si quæ suis locis remanse-
runt, diligenter prius purgent; si non adsint,

in vase aliquo stanneo eam, clausam, ac non
nisi in Ecclesia, asservent.

5 Similiter pro venerabili Sacramento Ta-
bernacula sint nitida, munita seris; quæ refici
debet, si opus sit; semper etiam clausa sint,
& solus Pastor claves penes se habeat.

6 Pari ratione hinc vascula pro sacris
oleis accipiant, &, diligenter clausa, in Eccle-
sia asservent.

7 Fabricas Ecclesiæ & turrium, uti &
cœmeteriorum munimina, diligenter inspi-
ciant, aut à peritis inspicere faciant; defectus no-
tent, & Nobis transmittant.

8 Similiter in supellectilem sacram, ca-
lices, patenas, monstrantias, pyxides, casulas,
albas, humeralia, cingula, stolas, manipulos,
missalia, corporalia, mappas altarium, agen-
das, cantionales libros, candelabra, candelas,
inquirant; & defectus quamprimum suppleri
faciant, prout de factò quantitatem eorum
hic confici & parari curavimus.

9 Ante omnia à Prædicantibus & Custodibus
moderni temporis omnia inquirent; &
de illis, ibidem in ejectione relictis, restitu-
tionem petant, ac responderi faciant.

10 Ecclesiæ & cœmeteria, antequam di-
vina ibi fiant, juxta Rituale Romanum recon-
ciliantur. Quem in finem, aquam Gregoria-
nam, per Nos benedictam, hinc accipere po-
terunt in vasis mundis, & aliam postea astun-
dere, non tamen in majori quantitate. Alta-
ria, utrum violata sint, examinent; &, si quæ
inveniant, huc pro habendis portatilibus mit-
tant. Similiter calices, quibus A catholici usi
sunt, huc pro reconciliatione portari suo tem-
pore faciant.

CAP. III. De his, quæ Pastores concernunt.

I Habitationis, seu domus dotis, petant
restitutionem; uti & registra Provi-
soribus, quoad redditus Ecclesiarum, exigan-
tur; & per eos, quorum interest, dies determi-
nentur ad reddendas congruas rationes.

2 Si A catholici hucusque detentores ali-
quid, ratione agriculturæ, prætenderint, vi-
deant; &, consideratis circumstantiis, ita
convenire studeant, ne pax & tranquillitas in
hoc Nostro Episcopatu lædatur; quod si non
possint, Nostros Officiales pro interpolatione
& justitia implorent.

3 Quod si alia quæcunque prætenderint
amovendi, ad Nos pro resolutione remit-
tantur.

4 In omnibus servent Calendarium no-
vum Gregorianum, quod, anno millesimo sex-
centesimo quinquagesimo, iterum continuis
temporibus imposterum, vigore pacis publi-
cæ, retinendum, publicavimus; & observari
faciant festa à sibi commissis.

5 Statas horas, consuetas processiones, & omne exercitium, tam publicum, quam privatum, diligenter observent; uti & solitas cantiones Germanicas, antehac à Nobis approbatas, & in usum deductas, ante & post conciones, sub Sacris, Catechismo, & aliis temporibus, decantari faciant.

6 Ad festa Natalitia, quæ modo instant, rite celebranda, ad confessionem, & sacram communionem in iis recipiendam, subditos moneant & moveant.

C A P. IV. *De personis Parochorum quoad se.*

1 **I**N omnibus se præbeant exemplum bonorum operum, in doctrina, in integritate, in gravitate; verbum sanum, irreprehensibile; ut is, qui ex adverso est, vereatur, nil habens malum dicere de ipsis.

2 Scandala & occasiones vitent. unde concubinatus, potationes, ebrietates, rixæ omnes, eliminantur.

3 Orationi instantes sint; continue occupentur studiis, præsertim controversiarum, casuum & concionum, vel etiam qualibuscunque honestis exercitiis, ne otio subjaceant.

4 Domestica curam non præponant curæ animarum.

5 Breviarium Romanum quotidie recitent.

6 Missas sæpius in septimana celebrent, juxta constitutiones Synodales; confiteantur, & testimonia exhibeant.

7 Præparent se ipsos jam ad festa, magno zelo & proposito.

8 Se mutuo solentur, ac consilio & auxilio juvent; consilia ab aliis peritis, in rebus gravioribus, petant; Decanis suis & Cæmariis obediant.

9 Si quid violentiæ vel oppositionis & difficultatis à sæcularibus sentiant, Officiatos Nostros implorent.

10 Quilibet faciat designationem & numerum suorum subditorum dextrè.

11 Omnes Nobis statum Parochiæ, singulis quindecim diebus, transmittant in scripto, vel viciniore oretenus referant.

C A P. V. *De personis Parochorum quoad proximum.*

1 **I**N concionibus servent Evangelium præscriptum.

2 In iis conentur etiam potius moralia, & quæ doctrinam spectant, proferre.

3 Allaborent, ut fundamenta fidei bene explicant.

4 Scholas bene disponant pro parvulis.

5 Catechismum habeant, etiam in concionibus adducant.

6 Conentur, omnes ad orthodoxam fidem reducere.

7 Sæpius etiam ipsorum domus visitent, ut conversatione eos acquirant.

8 Egrotorum curam diligentem habeant; præsertim ne sine Sacramentis, Pœnitentiæ, Eucharistiæ, & Extremæ unctionis, decedant.

9 Curam etiam habeant Catholicorum, in vicinis Parochiis, ubi Prædicantes Augustanæ Confessionis sunt; ipsos ad suam Ecclesiam & accipienda Sacramenta invitent, in fide confortent ac solentur, & foveant libere, prout pace publicâ Germaniæ continetur.

10 Inquilinos suos, qui sunt alienæ fidei, publice & privatim instruant, moneant, urgeant.

11 Bono exemplo, sanâ doctrinâ, & morum suavitate, conentur reducere eos, qui hoc belli & exilii tempore, non ex levitate vel fundamento aliquo, sed coacti, deseruere Catholicam religionem.

12 Non se familiares nimium Prædicantibus A catholicis faciant; non verbis scabiosis in ipsos invehantur, sed tantum ut docere videantur in mansuetudine; computationes cum ipsis, & alia, fugiant.

C A P. VI. *De Pastoribus Orthodoxis, in quorum Parochiis exercitium Augustanæ Confessionis publicum, vî pacis publicæ in Germaniâ, tolerandum.*

1 **H**Oras, pro Officio divino constitutas, observent.

2 Et, quo magis acatholicis Ministris cohabitant, eo magis supra dicta observent.

Lectis hisce Decretis, Illustrissimus modico spatio omnes sui officii & curæ Pastoralis communit; ac in Domino hortatus est, ut vocationi, qua in sortem Dei vocati sunt, satisfaciant; quod si quis tamen nonnulla adhuc proponenda habeat, ea ipsa, die sequenti, coram Illustrissima Sua Celsitudine exponeret, & ulteriora mandata expectaret. Sicque hæc Synodalis conventio finita, & per Illustrissimam Suam Celsitudinem solemnî benedictione omnibus gensuicentibus datâ, singuli dimissi ad propria redierunt.

Et quia Ego Ioannes Brogberen, I. V. L. Collegiatæ Ecclesiæ S. Joannis Baptistæ & Evangelistæ Raubonæ Canonicus, & Pastor in Rinslo, a supra memorato Reverendissimo & Illustrissimo Domino Præside in Actuarius hujus sacræ Synodi deputatus fui, Decretorum Synodaliū promulgationi reliquisque in eâ pertractatis interfui; idcirco iisdem Decretis, in fidem eorundem, propria manu subscripsi. Acta sunt hæc anno, a partu Virgineo, millesimo sexcentesimo quinquagesimo,